

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У ФОРМУВАННІ ПРАКТИЧНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ З АНТИКРИЗОВОГО ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ

Набуття практичних компетенцій з антикризового управління фінансами бізнесу відбувається за результатами вивчення студентами магістерської програми «Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу» дисципліни «Управління фінансовою санацією підприємств», а також у процесі здійснення професійної діяльності на посадах фінансового, ризик-менеджера та ін. Предметом вивчення дисципліни в університеті визначено систему фінансово-економічних відносин, що виникають в процесі антикризового фінансового управління, санації, реорганізації, банкрутства та ліквідації суб'єктів підприємництва, метою — отримання базових знань і набуття практичних навичок із зазначених питань. Підсумком опрацювання студентами дисципліни має стати формування у них професійних компетенцій, основними з яких є вміння: застосовувати методики дискримінантного аналізу, прийоми, методи та інструменти санаційного аудиту й контролінгу з метою виявлення ознак неплатоспроможності, діагностики ймовірності банкрутства, оцінки санаційної спроможності підприємства; розробляти план фінансового оздоровлення, визначати джерела, обсяг та умови фінансування санації; проводити санаційну реструктуризацію та реорганізацію підприємства, складати передавальний і роздільний баланси; приймати участь як арбітражний керуючий у процесі провадження справи про банкрутство боржника; здійснювати контроль за якістю реалізації та оцінювати ефективність запланованих санаційних заходів; виявляти конфлікти інтересів і можливі шляхи мінімізації їх негативних наслідків на підприємстві; ін.

Формування професійних компетенцій у майбутніх фахівців можна досягти в процесі вирішення певної кількості навчальних завдань, що мають переважно практичне спрямування. З метою набуття практичних навичок з антикризового фінансового управління розроблено навчальний посібник «Управління фінансовою санацією підприємства: практикум», в якому по кожній темі передбачено проведення тренінгових занять з використанням інноваційних навчальних технологій: робота в малих творчих групах

(студенти поділяються на міні-групи по 4—5 осіб), кейс-метод (кожній міні-групі надається блок інформації про конкретне підприємство), дискусія (за результатами якої кожен з учасників обговорення формулює власну оцінку відносно якості та обґрунтованості висловлених пропозицій), презентація (захист розроблених висновків здійснюється у формі обґрунтування плану санації або обраної форми реструктуризації підприємства з використанням проектора та інших технічних засобів й ілюстративних матеріалів); рольові ігри (в інсценізації тренінгу «Економіко-правові аспекти санації та банкрутства підприємств» у ролі учасників процесу провадження справи про банкрутство (кредиторів, власників, потенційних санаторів, арбітражного керуючого) виступають студенти, судді господарського суду — викладач).

Досвід викладання дисципліни «Управління фінансовою санацією підприємств» з використанням інноваційних технологій організації навчання свідчить, що напрямами підвищення ефективності формування практичних компетенцій з антикризового управління фінансами бізнесу мають стати: 1) забезпечення навчального процесу достатньою кількістю технічних засобів; 2) включення до тематичних планів вивчення дисциплін освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» практичних занять для студентів усіх форм навчання; 3) трансформація дисципліни «Управління фінансовою санацією підприємств» на «Антикризове управління фінансами бізнесу», оскільки антикризовий менеджмент має активізуватися з моменту створення суб'єкта підприємництва і потребує набуття фахівцями практичних навичок як із використання санаційних процедур на підприємствах, котрі вже зазнали кризи, так і з упровадження превентивних антикризових заходів на підприємствах із достатнім рівнем фінансової стійкості.

*Пислиця А. В., старший викладач,
кафедра фінансів*

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН (НА ПРИКЛАДІ КУРСУ «ПОДАТКОВА СИСТЕМА»)

Викладання вибіркового дисциплін вимагає, на наш погляд, особливого підходу: крім мети опанувати матеріал курсу відповідно до навчальної програми, викладач, що проводить заняття, повинен враховувати гносеологічні потреби та природні схильності студен-